

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/20/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100145
Dátum vydania rozhodnutia: 21. júna 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100145.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera na verejnom zasadnutí konanom dňa 21. júna 2018 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému Mgr. U. P. a obvinenému JUDr. Ing. P. Y., PhD., pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. a iné, o sťažnosti prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 15. júna 2018, sp. zn. 5 Tp 10/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal 14. júna o 00.05 hod., v zákonnej 48-hodinovej lehote od zadržania obvinených, návrh na vzatie obvinených Mgr. U. P. a JUDr. Ing. P. Y., PhD., do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. Prokurátor podal návrh do väzby aj u obvinených Bc. P. X. a P. O., o týchto najvyšší súd rozhodol samostatným konaním a následne samostatným uznesením, konkrétne pod sp. zn. 6 Tost 19/2018, z 21. júna 2018. Sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu uznesením z 15. júna 2018, sp. zn. 5 Tp 10/2018, vzal obvineného Bc. P. X. podľa § 72 ods. 2 Tr. por. do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť 13. júna 2018 o 07.40 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica. Sudca zároveň rozhodol, že podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku neprijíma písomný sľub obvineného Bc. P. X. a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nenariaďuje dohľad probačného a mediačného úradníka na obvineným P. X.. Sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu tým istým uznesením (z 15. júna 2018, sp. zn. 5 Tp 10/2018), vzal do väzby i obvineného P. O., a to podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť 13. júna 2018 o 14.53 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica. Sudca zároveň rozhodol, že podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku neprijíma písomný sľub obvineného P. O. a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nenariaďuje dohľad probačného a mediačného úradníka na obvineným P. O.. Naproti tomu, na rozdiel od návrhu na vzatie do väzby podanú prokurátorom, rozhodol sudca pre prípravné konanie ohľadne obvinených Mgr. U. P.

a JUDr. Ing. P. Y., PhD. tak, že podľa § 72 ods. 3 Trestného poriadku tak, že ich neberie do väzby a podľa § 87 ods. 2 Trestného poriadku ich prepustil zo zadržania na slobodu. Proti citovanému uzneseniu sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu zahlásil, do zápisnice o výsluchu obvinených dňa 15. júna 2018, sťažnosť prokurátor, ktorú následne bližšie písomne odôvodnil. Uviedol, že dôvodnosť trestného stíhania u obvinených je daná vykonaným dokazovaním a súd sa mal preto zaoberať aj dôvodmi väzby u obv. Y. a P., nakoľko u nich sú dané rovnaké dôvody väzby, ako pri obv. X. a O.. Z doposiaľ vykonaných dôkazov, podľa jeho názoru vyplýva, že obv. Y. bol v plnom rozsahu informovaný tak o tom, čo pre firmu Q. obaja obvinení policajti robia, ale tiež vedel o tom, že obv. O., resp. spoločnosť im za to poskytuje neoprávnené výhody, čo je zrejmé zo skutočností, ktoré prokurátor v sťažnosti popísal približne v siedmich bodoch. Na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom sa sťažovateľ - prokurátor pridržiaval v celom rozsahu dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti z 20. júna 2018. Majúc za to, že dôvody väzby sú u obvineného Mgr. U. P. a obvineného JUDr. Ing. P. Y., PhD. dané, navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. tú časť napadnutého uznesenia sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu týkajúcu sa obvineného Mgr. U. P. a obvineného JUDr. Ing. P. Y., PhD. a sám rozhodol tak, že oboch obvinených podľa § 72 ods. 2 z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. berie do väzby. Obhajcovia obvineného sa vyjadrili k sťažnosti prokurátora a poukázali na skutočnosť, že vyšetrovanie prebieha od októbra 2017 a doposiaľ nebol produkovaný žiadny hodnoverný dôkaz, ktorý by svedčil o tom, že by obvinení ovplyvňovali svedkov, alebo inak marili vyšetrovanie. Nie je daný žiaden z dôvodov väzby. Obvinení žijú riadnym životom, doposiaľ neboli súdne trestaní. Navrhli, aby najvyšší súd potvrdil prvostupňové rozhodnutie a sťažnosť prokurátora zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Najvyšší súd v zmysle požiadavky zákonodarcu uvedenej v ustanovení § 192 ods. 3 Tr. por. rozhodol o sťažnosti proti uzneseniu o nevtatí obvinených do väzby na verejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie, pričom zistil, že sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu rozhodol v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že pri rozhodovaní o väzbe obvineného Mgr. U. P. a obvineného JUDr. Ing. P. Y., PhD. boli dodržané všetky formálno-procesné podmienky a rovnako aj z vecného hľadiska prvostupňový súd správne konštatoval neexistenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a/ ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko, alebo mu hrozí vysoký trest, b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených, alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Uvedené ustanovenia Trestného poriadku týkajúce sa osobnej slobody jednotlivca vychádzajú z článku 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), pričom na väzbu sa vzťahuje prvých päť odsekov : 1/ Osobná sloboda sa zaručuje. 2/ Nikoho nemožno stíhať, alebo pozbaviť osobnej slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. 3/ Obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe, alebo ju prepustiť na slobodu. 4/ Obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe, alebo ju prepustiť na slobodu. 5/ Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom na základe rozhodnutia súdu. Citované ustanovenia ústavy sú premietnuté aj v základných zásadách trestného konania, konkrétne v ustanovení § 2 Trestného poriadku. Väzba v rámci trestného procesu predstavuje najzávažnejšie zaistovacie opatrenie, ktorým sa veľmi citeľným spôsobom zasahuje do ústavou zaručenej osobnej slobody občana v čase, keď ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o vine obvineného.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že úprava dôvodov väzby vyjadruje výnimočnosť a fakultatívne použitie tohto procesného prostriedku, pričom Trestný poriadok nikde neustanovuje, že každý obvinený musí byť vzatý do väzby. Jedine súd je oprávnený rozhodovať o väzbe a tento procesný prostriedok môže použiť iba vtedy, ak sú zistené konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu niektorého z následkov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/ až písm. c/ Tr. por. Z hľadiska procesných predpisov rozhodovaniu o väzbe je venovaný prísny formálny pohľad, ktorý má vylúčiť prípadne minimalizovať možnosť vzniku porušenia základných práv a slobôd osôb, ktoré sa jej podrobujú. Vychádzajúc z vyššie uvedeného sťažnostný súd zistil, že v prerokúvanej veci sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu postupoval pri svojom rozhodovaní o väzbe obvinených v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami. Z predložených dopisov a zadovážených dôkazov nie je možné vyvodiť jednoznačný záver, že čiastkové skutky popísané v uznesení vyšetrovateľa boli spáchané a že vykazujú všetky znaky trestného činu. Najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že trestné stíhanie trvá od októbra 2017, teda viac ako polroka a je potrebné dať za pravdu obhajobe, že ani u obv. P. ani u obv. Y. neboli produkované také konkrétne skutočnosti, ktoré by zakladali väzobný dôvod v tom smere, že by títo obvinení ovplyvňovali svedkov, alebo inak marili vyšetrovanie. Preto si nadriadený súd osvojil závery sudcu pre prípravné konanie v tom, že ani u jedného z týchto obvinených, nie sú dôvody väzby dané. Hoci sudca prvostupňového súdu, ale tiež obhajoba, rozoberajú dôkaznú situáciu, správne uvažujú, že dôvodnosť trestného stíhania osoby je základným predpokladom na to, aby bolo možné pristúpiť k posudzovaniu dôvodov väzby z formálneho hľadiska. Pre nezistenie materiálnych znakov sa potom dôvodmi väzby v prípade osôb, ktorý nezobral do väzby, ani nezaoberal. Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu pri svojom rozhodovaní dodržal všetky formálno-procesné zákonné podmienky a taktiež aj z vecného hľadiska je rozhodnutie správne a zákonné. Písomné odôvodnenie napadnutého uznesenia plne zodpovedá ustanoveniu § 168 ods. 1, § 180 Tr. por., a preto najvyšší súd na tam uvedené skutočnosti poukazuje a tieto si osvojuje. V závere Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o sťažnosti a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v druhostupňovom konaní. V tejto súvislosti nadriadený súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní, rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Sudca pre prípravné konanie v písomných dôvodoch uznesenia, stručne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, a akými právnymi úvahami sa riadil pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na vzatie obvinených do väzby, pričom nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na nadriadenom súde. Keďže ani najvyšší súd, v zhode s názorom súdu prvého stupňa nezhliadol dôvody, pre ktoré by mali byť obvinení Mgr. U. P. a JUDr. Ing. P. Y., PhD., stíhaní väzobne, konkrétne na základe väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por., rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie potvrdil ako zákonné a správne. S poukazom na vyššie uvedené okolnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

